

Uchwała Nr 4200/II/210/2021

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 14 grudnia 2021 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Bielska-Białej projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bielska - Białej

Na podstawie art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.) oraz art. 13 pkt 12, art. 19 ust 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) - II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak
Członkowie Tadeusz Stawowczyk
 Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez Prezydenta Miasta Bielska-Białej projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bielska-Białej.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Prezydent Miasta Bielska-Białej przekazał Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Bielska-Białej w ustawowym terminie określonym w art. 238 ust. 1 w związku z art. 230 ust. 2 i 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305 późn. zm.).

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład ustalił i zważył, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej został opracowany w formie projektu uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego w sprawie wieloletniej prognozy finansowej i obejmuje lata 2022 – 2044.
2. Okres objęty wieloletnią prognozą finansową oraz okres, na który sporządzono prognozę kwoty długu, są zgodne z wymogami określonymi w art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 83).
3. W projekcie wieloletniej prognozy finansowej zawarto dane, określone przepisem art. 226 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający wnosi uwagi do realistyczności przedłożonego projektu uchwały. Przesłankę „realistyczności” wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego wprowadził ustawodawca jako generalny wymóg dla tego dokumentu. W przedłożonym projekcie uchwały dla 2023 r. przyjęto natomiast dochody z tytułu dotacji i środków na cele bieżące w wysokości 174 mln zł (czyli wyższe o ponad 5 mln zł od kwoty zaplanowanej w 2022 r.), co jednak w sytuacji dokonanej nowelizacji przepisów ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1981) oraz przeniesienia wypłaty świadczeń na program Rodzina 500+ od czerwca 2022 r. do ZUS, bez uwzględnienia tych środków (wg projektu budżetu 2022 r. to kwota 68.603.892 zł przypadająca na I-V/2022 r.) powoduje, że dotacje i środki na cele bieżące z innych niż środki na świadczenia Rodzina 500+ tytułów w 2022 r. wynoszą 100.243.525,45 zł (168.847.417,45 zł – 68.603.892 zł). W przedłożonym projekcie przyjęto zatem w 2023 r. wzrost dochodów bieżących w pozycji 1.1.4 o kwotę ponad 73 mln zł, tj. o prawie 74%, a z objaśnień do projektu prognozy nie wiadomo z jakich źródeł dochodów taki wysoki przyrost miałby nastąpić, co w ocenie Składu należy niezbędnie szczegółowo wyjaśnić lub skorygować (urealnić) dane przedłożonego projektu uchwały. Prawdopodobnie również wydatki bieżące w tym zakresie wymagają urealnienia. Powyższe jest istotne, gdyż od tak ustalonego poziomu dochodów bieżących i wydatków bieżących prognozowane są kwoty tychże dochodów i wydatków w latach następnych. Ponadto takie prognozowanie może utrudnić dokonanie oceny przyszłej uchwały Rady Miejskiej w sprawie wieloletniej prognozy finansowej w oparciu o ustawowy wymóg realistyczności sformułowany w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Istotność realistyczności danych prognozy jest również ściśle powiązana z jej przełożeniem na spełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład stwierdził ponadto, że odsetki od kredytów zaciągniętych w latach 2019-2021 na wkład własny do zadań współfinansowanych środkami z budżetu UE, które podlegają wyłączeniu z art. 243 ustawy o finansach publicznych na podstawie jego ust. 3a w latach 2022-2040 wynoszą 21.735.000 zł, a zaciągnięte na te cele zobowiązania z tytułów dłużnych według objaśnień wynosiły 49.580.000 zł. Powyższe wymaga weryfikacji pod kątem prawidłowości kwot odsetek, w stosunku do których zastosowano wyłączenie ustawowe.

4. Wartości przyjęte w projekcie wieloletniej prognozy finansowej i w projekcie budżetu na 2022 rok są ze sobą zgodne w zakresie wyniku budżetu, związanych z nim kwot przychodów i rozchodów oraz długu jednostki samorządu terytorialnego. Skład sygnalizuje, że dane załącznika nr 1 z poz. 9.3 i 9.4 różnią się w zakresie sumy limitów wydatków majątkowych wykazywanych w wykazie przedsięwzięć [w części 1.1]. W wykazie przedsięwzięć ujmowane są planowane do złożenia wnioski na środki i dotacje w ramach programów UE, a także dane w zał. nr 1 w poz. 9.3 i 9.4 nie uwzględniają wydatków niekwalifikowanych. Skład nadmienia jednak, że wydatki niekwalifikowane, ale objęte umową o dofinansowanie klasyfikuje się z odpowiednią 4 cyfrą inną niż „0”.
5. Dochody i wydatki bieżące na lata objęte prognozą ustalone zostały przy zachowaniu zasady, o której mowa w art. 242 powołanej na wstępie ustawy o finansach publicznych.
6. Prognoza kwoty długu została sporządzona z zachowaniem relacji, o której mowa w art. 243 wyżej powołanej ustawy o finansach publicznych. Skład wnosi zastrzeżenia, ponieważ planowana kwota zadłużenia Miasta na koniec roku 2022 oraz prognozowane zadłużenia w latach 2023 i 2024 przekraczają kwotę 600 mln zł i stanowią odpowiednio 45 %, 48 % i 46 % planowanych dochodów budżetu. Wskaźnik zadłużenia ogółem byłby wyższy, gdyby na rok 2023 i kolejne lata dochody z tytułu dotacji i środków na cele bieżące zostały przyjęte w poprawnej wysokości (pomniejszonej o program Rodzina 500+, o czym była mowa w pkt 3 niniejszej opinii). Z tych powodów w ocenie Składu, Organy Miasta winny podejmować działania polegające na ograniczaniu zadłużenia Miasta, tak aby zahamować jego trend wzrostowy. Tak wysokie zadłużenie oraz jego wydłużona w czasie obsługa i spłata (do 2044 roku) to również duże obciążenie dla budżetów Miasta Bielska-Białej w latach przyszłych. Skład stwierdził, że prognozowane wydatki dotyczące obsługi tego zadłużenia według przedłożonego projektu wynoszą ponad 183 mln zł, z tego w 2022 roku koszty jego obsługi to ponad 11 mln zł, które ponadto mogą wymagać zwiększenia z uwagi na wzrost stóp procentowych.
W tym miejscu przypomina się również o konieczności dokonania wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia tej relacji przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. i poinformowaniu o wyborze tut. Regionalną Izbę Obrachunkową oraz organ stanowiący Miasta stosownie do regulacji zawartej w znowelizowanym art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500, Dz.U. z 2021 r. poz. 1927).
7. W załączniku do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wykazano przedsięwzięcia, zgodnie z wymogami zawartymi w art. 226 ust. 3 i ust. 4 ustawy o finansach publicznych.
8. W prognozie zawarto upoważnienia dla Prezydenta Miasta sformułowane na podstawie art. 228 ustawy o finansach publicznych.
9. Do projektu wieloletniej prognozy finansowej, w myśl regulacji zawartej w art. 226 ust. 2a ustawy o finansach publicznych, dołączono objaśnienia przyjętych wartości zawierające informacje uszczegóławiające dane, o których mowa w art. 226 ust. 1 tej ustawy.

Z uwagi na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze epidemii COVID-19 wskazuje się na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego. Stosownie bowiem do przepisu art. 230 ust. 3 ww. ustawy o finansach publicznych - opinię do projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionego wraz z projektem uchwały budżetowej - regionalna izba obrachunkowa wydaje ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający przedstawiony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zaopiniował - jak w sentencji.

W wykonaniu przepisu art. 230 ust. 3 zdanie drugie, w związku z przepisem art. 246 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, niniejsza opinia winna zostać opublikowana przez jednostkę samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania od Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 2176 z późn. zm.).

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego
Członek Kolegium
Bernadeta Dziędziak